

61994J0217

Domstolens Dom (Sjette Afdeling) af 24. oktober 1996. - Eismann Alto Adige Srl mod Ufficio IVA di Bolzano. - Anmodning om præjudiciel afgørelse: Commissione tributaria di primo grado di Bolzano - Italien. - Moms - Fortolkning af artikel 22, stk. 8, i sjette direktiv 77/388/EØF, som ændret ved direktiv 91/680/EØF - Ligebehandling af afgiftspligtiges transaktioner i indlandet og transaktioner mellem medlemsstater. - Sag C-217/94.

Samling af Afgørelser 1996 side I-05287

Sammendrag

Parter

Dommens præmisser

Afgørelse om sagsomkostninger

Afgørelse

Nøgleord

Fiskale bestemmelser ° harmonisering af lovgivningerne ° omsætningsafgifter ° det fælles merværdiafgiftssystem ° momsovergangsordning for samhandelen mellem medlemsstaterne ° sagligt anvendelsesområde ° transport af varer i en medlemsstat ° ikke omfattet

(Raadets direktiv 77/388, art. 22, stk. 8, og 91/680, art. 28h)

Sammendrag

Artikel 22, stk. 8, i sjette direktiv 77/388 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivninger om omsætningsafgifter, som ændret ved Raadets direktiv 91/680 om tilføjelse til det fælles merværdiafgiftssystem og om ændring med henblik på afskaffelse af de fiskale grænser af direktiv 77/388, skal fortolkes således, at bestemmelsen ikke er til hinder for, at der ved en national bestemmelse pålægges en forpligtelse til at udstede ledsagedokumenter for varer, der udelukkende transporteres inden for vedkommende medlemsstats område.

Faelleskabslovgiver har nemlig endnu ikke gennemfoert en fuldstaendig og endelig harmonisering af de formaliteter, som medlemsstaterne kan indfoere for indenlandske transaktioner med henblik paa noejagtig opkraevning af merværdiafgiften og imoedegaaelse af misligheder, og har ikke med bestemmelsen om ligebehandling af indenlandske transaktioner og transaktioner mellem medlemsstater oensket at forbyde en medlemsstat at kraeve mere byrdefulde formaliteter for transaktioner, der gennemfoeres i denne medlemsstat, end for samhandelen mellem medlemsstaterne.

Parter

I sag C-217/94,

angaaende en anmodning, som Commissione tributaria di primo grado di Bolzano (Italien) i medfoer af EF-traktatens artikel 177 har indgivet til Domstolen for i den for naevnte ret verserende sag,

Eismann Alto Adige Srl

mod

Ufficio IVA di Bolzano,

at opnaa en praejudiciel afgoerelse vedroerende fortolkningen af artikel 22, stk. 8, i Raadets sjette direktiv 77/388/EOEF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsaetningsafgifter ° Det faelles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (EFT L 145, s. 1), som aendret ved artikel 28h i Raadets direktiv 91/680/EOEF af 16. december 1991 om tilfoejelse til det faelles merværdiafgiftssystem og om aendring, med henblik paa afskaffelse af de fiskale graenser, af direktiv 77/388/EOEF (EFT L 376, s. 1),

har

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, G.F. Mancini, og dommerne C.N. Kakouris og G. Hirsch (refererende dommer),

generaladvokat: M.B. Elmer

justitssekretaer: assisterende justitssekretaer H. von Holstein,

efter at der er indgivet skriftlige indlaeg af:

° Eismann Alto Adige Srl ved advokat Francesco Cimmimo, Milano

° den italienske regering ved professor Umberto Leanza, chef for Udenrigsministeriets Servizio del contenzioso diplomatico, som befuldmaegtiget, bistaaet af avvocato dello Stato Maurizio Fiorilli

° den portugisiske regering ved director Luís Fernandes, Serviço Jurídico, Direcção-Geral das Comunidades Europeias, og Angelo Cortesão de Seíça Neves fra samme tjeneste, som befuldmaegtigede

° Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved Enrico Traversa, Kommissionens Juridiske Tjeneste, som befuldmaegtiget,

paa grundlag af retsmoderapporten,

efter at parterne af afgivet mundtlige indlæg i retsmodet den 14. marts 1996,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 2. maj 1996,

afsagt følgende

Dom

Dommens præmisser

1 Ved kendelse af 12. juli 1994, indgaaet til Domstolen den 27. juli 1994, har Commissione Tributaria di primo grado di Bolzano i medfør af EF-traktatens artikel 177 forelagt Domstolen et præjudicielt spoergsmaal vedroerende fortolkningen af artikel 22, stk. 8, i Raadets sjette direktiv 77/388/EOEF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsaetningsafgifter ° Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (EFT L 145, s. 1, herefter "sjette direktiv"), som ændret ved artikel 28h i Raadets direktiv 91/680/EOEF af 16. december 1991 om tilføjeelse til det fælles merværdiafgiftssystem og om ændring, med henblik paa afskaffelse af de fiskale grænser, af direktiv 77/388/EOEF (EFT L 376, s. 1).

2 Spoergsmaalet er blevet rejst under en sag, som Eismann Alto Adige Srl (herefter "Eismann"), Laives (Italien), har anlagt til anfaegtelse af boedepaalaeg, som var udstedt til selskabet af Ufficio IVA di Bolzano (momskontoret i Bolzano) for transport af varer paa italiensk omraade uden opfyldelse af forskellige i italiensk lovgivning fastlagte formaliteter.

3 I Italien skulle i henhold til artikel 1 og 2 i præsidentdekret nr. 627 af 6. oktober 1978 (herefter "dekretet") alle varer under transport af hensyn til afgiftskontrol vaere ledsaget af et ledsagedokument.

4 Efter afskaffelsen den 1. januar 1993 af de fiskale grænser mellem medlemsstaterne ved direktiv 91/680 oplyste det italienske Finansministerium i et cirkulaere af 5. januar 1993, at forpligtelsen til at udstede det i dekretet omhandlede ledsagedokument var ophævet for varer, der var genstand for handel mellem medlemsstaterne, men opretholdtes for varer under transport i indlandet og i handelen med tredjelande.

5 Ved artikel 1, nr. 22, i direktiv 91/680, blev i sjette direktiv indsat afsnit XVIa, der har overskriften "Momsovergangsordning for samhandelen mellem medlemsstaterne", og som indeholder artikel 28a-28m.

6 Artikel 28h sammenholdt med artikel 28l bestemmer, at artikel 22 i sjette direktiv erstattes af en ny bestemmelse i anvendelsesperioden for overgangsordningen, der traeder i kraft den 1. januar 1993 og anvendes indtil den endelige ordnings ikrafttraeden.

7 Ifølge artikel 22, stk. 1-7, i overgangsordningen skal de afgiftspligtige opfylde forskellige forpligtelser af formel karakter og bl.a. indgive anmeldelser og oversigter. Hertil føjes i stk. 8 følgende bestemmelse:

"8. Medlemsstaterne kan fastsaette andre forpligtelser, som de skoenner noedvendige for at sikre en korrekt opkraevning af afgiften og for at undgaa svig, forudsat der sker ligebehandling af indenlandske transaktioner og transaktioner mellem medlemsstaterne foretaget af afgiftspligtige

personer, og saafremt disse forpligtelser ikke i samhandelen mellem medlemsstaterne giver anledning til formaliteter ved graensepassagen."

8 Eismann driver virksomhed med doersalg af foedevarer. Selskabet benytter sig herved af saelgere, der koerer rundt og saelger varerne paa de private forbrugeres bopael.

9 Ufficio IVA di Bolzano forkyndte efter at have gennemfoert forskellige kontrolforanstaltninger for Eismann en raekke paalaeg, hvorved selskabet blev paalagt boeder for at have undladt at udfaerdige ledsagedokumenter for varer, der var blevet transporteret inden for det italienske omraade eller for ikke at have udfaerdiget dem korrekt.

10 Eismann anlagde herefter ved Commissione tributaria di primo grado di Bolzano flere sager med paastand om ophaevelse af boederne. Selskabet gjorde til stoette for sine paastande navnlig gaeldende, at forpligtelsen til at udstede ledsagedokumenter for varer, der transporteres paa det nationale omraade, var i strid med faellesskabsrettens bestemmelser om afskaffelse af de fiskale graenser mellem medlemsstaterne og navnlig med artikel 22, stk. 8, i sjette direktiv, saaledes som denne bestemmelse er affattet i overgangsordningen.

11 Commissione tributaria di Bolzano fandt, at sagens afgoerelse ahang af fortolkningen af denne bestemmelse, og udsatte derfor sagen og anmodede Domstolen om en praejudiciel afgoerelse af foelgende spoergsmaal:

"Er anvendelsen i Italien fra den 1. januar 1993 af bestemmelserne i praesidentdekret nr. 627 alene paa indenlandske transaktioner, og ikke paa transaktioner mellem medlemsstaterne i strid med princippet om ligebehandling, saaledes som dette fremgaar af den nye affattelse af artikel 22, stk. 8, i sjette direktiv af 17. maj 1977?"

Formaliteten

12 Den italienske regering har paastaaet det praejudicielle spoergsmaal afvist under henvisning til, at det er aabenbart irrelevant for afgoerelsen af hovedsagen. Eismann har nemlig gjort gaeldende, at selskabet har udoevet saakaldt detailsalg, og ikke saakaldt transportsalg. Efter dekretets artikel 4 skal der for varer, der er genstand for detailsalg, ikke udstedes ledsagedokumenter.

13 Denne argumentation kan ikke laegges til grund.

14 Efter Domstolens faste praksis tilkommer det udelukkende de nationale retter, for hvem tvisten verserer, og som har ansvaret for den retsafgoerelse, der skal traeffes, at bedoemme efter sagens konkrete omstaendigheder, om det er noedvendigt at indhente en praejudiciel afgoerelse for at kunne afsige dom i hovedsagen, og om de spoergsmaal, som retten forelaegger Domstolen, er relevante (jf. bl.a. dom af 14.12.1995, sag C-387/93, Banchero, Sml. I, s. 4663, praemis 15). Det fremgaar af sagen, at den nationale ret og Ufficio IVA di Bolzano er af den opfattelse, at Eismann i henhold til dekretet, som det tilkommer den nationale ret at fortolke, var forpligtet til at udfaerdige ledsagedokumenter. Det praejudicielle spoergsmaal skal derfor admitteres.

Det praejudicielle spoergsmaal

15 Den nationale ret oensker med sit spoergsmaal navnlig oplyst, om ligebehandlingsprincippet ifoelge artikel 22, stk. 8, i sjette direktiv efter denne bestemmelses affattelse i overgangsordningen, skal fortolkes saaledes, at det er til hinder for, at der ved en national bestemmelse paalaegges en forpligtelse til at udstede ledsagedokumenter for varer, der udelukkende transporteres i vedkommende medlemsstat, naar der ikke gaelder en lignende forpligtelse i samhandelen mellem medlemsstaterne.

16 Ifoelge Domstolens faste praksis er det noedvendigt ved fortolkningen af en EF-forskrift ikke blot at tage hensyn til dennes ordlyd, men ogsaa til dens sammenhaeng og det formaal, der

tilstræbes med de regler, som den indgaar i (jf. dom af 2.6.1994, sag C-30/93, AC-ATEL Eltronics Vertriebs, Sml. I, s. 2305, præmis 21).

17 Det bemærkes vedrørende den sammenhæng, som artikel 22, stk. 8, indgaar i, samt denne artikels formål, at bestemmelsen er et led i afsnit XVIa i sjette direktiv, der blev indsat heri ved direktiv 91/680. Bestemmelserne i dette afsnit om "Momsovergangsordning for samhandelen mellem medlemsstaterne" har navnlig til formål at regulere samhandelen mellem medlemsstaterne, og ikke transaktioner, der finder sted i en medlemsstat.

18 Som anført af generaladvokaten i punkt 34 i forslaget til afgørelse fremgaar det af første, anden og tredje betragtning, at formålet med direktiv 91/680 navnlig er at gennemføre det indre marked, at fjerne de fiskale grænser mellem medlemsstaterne og at afskaffe kontrol i fiskalt øjemed ved indre grænser for enhver transaktion mellem medlemsstaterne. Naevnte direktiv tager derimod ikke sigte paa at harmonisere eller forenkle de formaliteter, der skal være opfyldt i forbindelse med rent interne transaktioner.

19 Det maa derfor fastslås, at fællesskabslovgiver hidtil ikke har gennemført en fuldstændig og endelig harmonisering af de formaliteter, som medlemsstaterne kan indføre for indenlandske transaktioner med henblik paa en nøjagtig opkrævning af momsen og imødegaaelse af misligheder.

20 Herefter indeholder artikel 22, stk. 8, i sjette direktiv, saaledes som den er affattet ved overgangsordningen, kun en bestemmelse for transaktioner mellem medlemsstaterne, som efter bestemmelsen skal behandles paa samme maade som indenlandske transaktioner. Bestemmelsen er saaledes ikke til hinder for, at en medlemsstat stiller krav om opfyldelse af mere byrdefulde formaliteter for transaktioner, der gennemføres i denne medlemsstat, end for samhandelen mellem medlemsstaterne.

21 Denne fortolkning bekræftes ogsaa af Domstolens praksis, hvorefter traktaten ikke forbyder en medlemsstat at paalægge indenlandske varer højere afgifter end indførte varer, idet en saadan ulighed skyldes særenheder i de nationale lovgivninger, hvor disse ikke er harmoniserede paa områder, der henhoerer under medlemsstaternes kompetence (jf. dom af 13.3.1979, sag 86/78, Peureux, Sml. s. 897, præmis 32).

22 Spørgsmaalet fra den nationale ret skal derfor besvares med, at artikel 22, stk. 8, i sjette direktiv, som affattet ved overgangsordningen, skal fortolkes saaledes, at bestemmelsen ikke er til hinder for, at der ved en national bestemmelse paalægges en forpligtelse til at udstede ledsagedokumenter for varer, der udelukkende transporteres inden for vedkommende medlemsstats område.

Afgørelse om sagsomkostninger

Sagens omkostninger

23 De udgifter, der er afholdt af den italienske og den portugisiske regering samt af Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

Afgørelse

Paa grundlag af disse praemisser

kender

DOMSTOLEN (Sjette Afdeling)

vedroerende det spoergsmaal, der er forelagt af Commissione tributaria di primo grado di Bolzano ved kendelse af 12. juli 1994, for ret:

Artikel 22, stk. 8, i Raadets sjette direktiv 77/388/EOEF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsaetningsafgifter ° Det faelles mervaerdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag, som aendret ved artikel 28h i Raadets direktiv 91/680/EOEF af 16. december 1991 om tilfoejelse til det faelles mervaerdiafgiftssystem og om aendring, med henblik paa afskaffelse af de fiskale graenser, af direktiv 77/388/EOEF, skal fortolkes saaledes, at bestemmelsen ikke er til hinder for, at der ved en national bestemmelse paalaegges en forpligtelse til at udstede ledsagedokumenter for varer, der udelukkende transporteres inden for vedkommende medlemsstats omraade.